

Raadsvoorstel

Onderwerp	: Ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Zaaknummer	: 864972
Behandelend team	: Sociale Ontwikkeling
Status	: Openbaar

Besluit om

1. Op het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, een positieve zienswijze naar voren te brengen aan de centrumgemeente Nijmegen.

Inleiding

Het gaat hierbij om een regionaal voorbereid voorstel van en voor alle 13 gemeenten in regio Gelderland-Zuid. Vanuit centrumgemeente Nijmegen en de regiogemeenten heeft in 2025 de 'Evaluatie centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang Gelderland-zuid', plaatsgevonden. Uit de evaluatie bleek dat de samenwerking op veel punten goed gaat. Regiogemeenten zijn tevreden over de uitvoering en rol van taken door centrumgemeente Nijmegen. Er zijn ook enkele aandachtspunten en adviezen, zoals meer transparantie en gelijkwaardigheid in de rolverdeling en overlegstructuur. De governance is in de basis goed. De portefeuillehouders van de regiogemeenten Gelderland-Zuid hebben op basis van de evaluatie voorstellen ontwikkeld voor de aanpassingen van de samenwerkingsafspraken.

Het ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang leggen we na akkoord van het college van burgemeester en wethouders voor aan uw gemeenteraad. Dit om de gemeenteraad de gelegenheid te bieden om zijn zienswijze kenbaar te maken. Het ontwerp geactualiseerde centrumregeling draagt eraan bij dat onze gemeenteraad samen met andere raden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd met duidelijke en helder vastgelegde samenwerkingsafspraken op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Beoogd effect

We bieden een beschermende woonomgeving aan inwoners (uit Nijmegen en regio) die vanwege hun ernstige psychiatrische of psychosociale problemen (nog) niet in staat zijn zelfstandig te wonen en werken aan herstel richting zo zelfstandig mogelijk wonen en participeren.

Argumenten

1.1 Met het ontwerp aanpassing centrumregeling geven we invulling aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie van de centrumregeling en de dienstverleningsovereenkomst.

De aanbevelingen waren:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit. Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap. Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
- Enkele concrete aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomst zijn gunstig onder andere daar waar het gaat om de financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

De uitkomsten van de evaluatie zijn vertaald naar aanpassingen. Op hoofdlijn betreft dit:

- In de centrumregeling (artikel 3) zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt en dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
- Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit de regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de centrumregeling Art 1. Lid 5 en Art 5. Lid 5 en lid 6. Tevens is een aanpassing gedaan in het Inrichtingsplan. De rol van Nijmegen (als centrumgemeente) bij onverwachte en urgente kwesties is minder bepalend dan voorheen. Voordeel is dat niet alleen het draagvlak maar ook de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor lastige dossiers meer gezamenlijk gedeeld wordt. Dit past bij de verantwoordelijkheid die gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang op grond van de Wmo hebben.
- In lijn met eerdere afspraken over de Verdeling centrumgemeentemiddelen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang wordt de afspraak aangepast om alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 1-1-2025 te delen met de regiogemeenten. Dit is in de centrumregeling (artikel 7-9) en de dienstverleningsovereenkomst (artikel 6.5, 6.6, 6.8) aangepast.
- In de centrumregeling is de evaluatietermijn aangepast van 'binnen vier jaar' naar 'elke vier jaar'. Dit past beter bij de onbepaalde duur die voor de regeling geldt. De afspraak om de DVO minimaal 4 jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst artikel 8a en 8b.

Een overzicht van alle wijzigingen van de CR en DVO is opgenomen de bijlagen in Was- Wordt tabellen.

1.2 De wijzigingen zijn regionaal ambtelijk en bestuurlijk afgestemd.

De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. De portefeuillehouders beschermd wonen en maatschappelijke opvang van de regiogemeenten van Gelderland-Zuid hebben op 10 september 2025 ingestemd met het ontwerp aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.

1.3 Ook de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan zijn aangepast in lijn met de voorstellen naar aanleiding van de evaluatie en de wijzigingen in de centrumregeling.

De vaststelling van de dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan is een collegebevoegdheid. Dit is onder voorbehoud van instemming van de gemeenteraad met de aanpassing Centrumregeling, omdat de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan een nadere uitwerking van de centrumregeling zijn.

1.4 De aanpassing van de centrumregeling bevat geen fundamentele wijzigingen en is met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen.

De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. Onze gemeenteraad kan samen met andere raden, regionaal blijven sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd. Voor de volledigheid van de informatie, voegen we de dienstverleningsovereenkomst en het inrichtingsplan ter informatie toe.

Kanttekeningen

1.1 Bij een collegeregeling mag de raad eerst een zienswijze geven, om vervolgens in een tweede ronde te besluiten of er toestemming wordt verleend aan het college.

Voor het vaststellen van de aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang is toestemming van de raad nodig. In de huidige regeling en de handreiking van de VNG is opgenomen dat de

raad bij wijzingen in de eerste ronde de gelegenheid krijgt om een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde verleent de raad toestemming aan het college om de (gewijzigde) regeling aan te gaan. Gezien het aantal wijzigingen (zowel tekstueel als inhoudelijk) kiezen we ervoor om niet alleen de wijzigingen, maar het ontwerp aanpassing centrumregeling voor te leggen voor een zienswijze en - in de 2e ronde - voor toestemming. Voordeel hiervan is dat het duidelijker is - ook naar buiten toe - welke regeling op dag X geldt, omdat deze dan in zijn geheel opnieuw wordt vastgesteld en gepubliceerd. Dit in tegenstelling tot een wijzigingsbesluit waarbij alleen de wijzigingen vastgesteld en gepubliceerd worden.

1.2 De feitelijke ingangsdatum is nog niet bekend.

De ingangsdatum van de aanpassingen is gezien het lange traject nog niet bekend en wordt later, na definitieve besluitvorming door alle gemeenteraden, ingevuld.

Financiën

De aanpassingen hebben geen gewijzigde financiële gevolgen.

Tijdspad

De zienswijze van de gemeenteraad wordt kenbaar gemaakt aan de centrumgemeente Nijmegen.

De zienswijzen van alle 13 deelnemende raden worden verzameld en verwerkt, waarna het voorstel opnieuw aan de raad wordt voorgelegd met het verzoek om aan het college toestemming te geven voor het wijzigen van de Centrumregeling.

- December 2025 – januari/februari 2026 : de gemeenteraden wordt om zienswijzen gevraagd op het ontwerp aanpassing van de centrumregeling.
- Maart 2026: de colleges van de regiogemeenten besluiten over de reactie op de zienswijzen en de aanpassing van de centrumregeling.
- Juni 2026: de gemeenteraden wordt toestemming gevraagd de aanpassing van de centrumregeling vast te stellen.
- Juli-september 2026: de regionale colleges besluiten over vaststelling van de aanpassing van de centrumregeling, dienstverleningsovereenkomst en inrichtingsplan.
- Oktober 2026: publicatie nieuwe centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie/Participatie

In dit traject wordt de nadruk gelegd op de zienswijzes van de gemeenteraden op deze centrumregeling. Het definitieve wijzigingsbesluit wordt gepubliceerd in het digitale Gemeenteblad van centrumgemeente Nijmegen.

Evaluatie

Zowel de centrumregeling als de dienstverleningsovereenkomst wordt om de 4 jaar geëvalueerd.

Bijlagen

- Bijlage 1: Ontwerp aanpassing centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang in regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Bijlage 2: Overzicht wijzigingen centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-woordt tabel
- Bijlage 3: Ontwerp aanpassing dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Bijlage 4: Overzicht wijzigingen dienstverleningsovereenkomst beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, in de vorm van een was-woordt tabel
- Bijlage 5: Ontwerp aangepast inrichtingsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, inclusief wijzigingen zichtbaar

- Bijlage 6: Evaluatierapport CR DVO BW MO Gelderland Zuid
- Bijlage 7: Brief zienswijze
- Bijlage 8: Raadsbesluit Ontwerp aanpassing centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester